

Rusi zopet v ofenzivi. Avstrijci in Nemci se umikajo.

Mestno novico.

Reзиденčni okraji Clevelanda kar mrgolijo propalih žensk, odkar so jih pregnali iz njih distrikta.

—Meseca aprila je policija v Clevelandu zaprla nad 40 zlo-
glasnih hiš, kjer so se zbirale
npravo propale ženske v po-
nočnih orgijah z moškimi. Po-
licija je tedaj mislila, da je oči-
stila mesto tega zla, toda obšir-
ne preiskave so dognale, da to
zlo sedaj bolj cvete kot kdaj
prej. Dočim so prej stanovale
ženske skupaj v eni ulici, in ni-
so vlačile kuge po celem me-
stu, so se sedaj razpršile po ce-
lem Clevelandu in okolici. Mla-
da dekleta iz dobrih hiš se vla-
čijo ponoči po skrivnih reziden-
denčnih prostorih, mladi fant-
je preživijo orgije po raznih
vilah, kjer se opijajo in učijo
dekleta nemoralnosti. Par mi-
nut hod od Public Square do-
bite vse polno modnih stano-
vanj z 10 ali 15 dekleti. V teh
hišah se prodaja opojna pijača
brez licence. Posebno mnogo
takih prostorov je nad groce-
rijami, v boarding hišah, nad sa-
looni. Policija je nezmožna
uničiti to zlo, ker je razširjeno
po celem mestu. Policija je do-
bila številne pritožbe od mo-
ških, da so bili oropani od mla-
di deklet pri svojih ponočnih
"izletih". Dočim si prej na Ha-
milton ave. lahko brez skrbi
šel v enake hiše, moraš danes
imeti priporočilo, in sicer od
"upljivne" osebe, da priideš k
dekletam, moraš imeti avto-
mobil in mnogo denarja, da za-
praviš. Nad 600 deklet, ki so
prej živele v zloglasnih hišah,
je ostalo v mestu. Ta dekleta
so si poiskala navadno kako
službo med dnevom za par ur,
da jih policija ne more nadlego-
vati, ponoči pa žive svoje pre-
jšnje življenje. Mnogo žensk,
pregnanih v Ahstabili in oko-
lici, se je zateklo v Cleveland,
kjer nadaljujejo svoj "busi-
ness". Poleg tega pa prihaja v
te ponočne nemoralne vile
mnogo prav mladih deklet, 15,
16, 17 let starih, skoro redno
dva do trikrat na teden in už-
vajo tam nemoralnost. Ta de-
kleta ne prodajajo svojih teles
radi denarja, pač pa radi po-
hotnosti in iz ljubezni do samo-
pašnega ponočnarskega življen-
ja. Policija je skoro brez mo-
či. Če zastraži kako hišo, de-
kleta kmalu spoznajo in se "pre-
selijo". Kadar pa koga dobe, na-
vadno nimajo dokazov, in jih
morajo zopet spustiti. Tako je
nastal v mestu nov problem,
ki bo povzročil policiji mnogo
težav, če bo hotela res "očisti-
ti" mesto.

—Dva Indijanca od rezerva-
cije v Shaker Lakes sta v sobo-
to se napila "ognjene vode",
potem sta pa prišla na Square,
kjer sta začela plesati indijan-
ske vojne pleše in tako kričala,
kot bi hotela vse belokožne
skalpirati. Konecno jih je ujel
neki policist. Pri sebi sta ime-
la več steklenic žganja.

—V soboto zvečer in v ne-
deljo navezgodaj je imela poli-
cija opraviti dovolj, — žal,
za našimi rojaki. Osem jih je pri-
jetih in zaprtih. Radi malen-
kosti so se sporekli rojaki na
Connecticut ave. v Newburgu.
Ker ne znajo druge izobrazbe,
so prijeli za steklenice in no-
že, in splošen pobjoj je nastal.
Napadali so celo policista Bra-
merja, ki jih je hotel umiriti.
Pozneje pa so prišle policijske
režerve, ki so šest rojakov od-
peljale v zapor. Med njimi so
trije bratje Kužnik. Za imena
ostalih nam ni bilo mogoče
zvedeti. Drug pobjoj je nastal
na 3512 St. Clair ave. Divja-
ki tu niso prizanesli niti otro-
kom. Dveletni Frank Gregor-
čič je dobil večje rane s stek-
lenico po glavi, njegov oče, Mi-
hael Gregorčič pa močan udarec
nad desnim očesom. Josip Jerič
ima preklano čelo, Josip Sara-
fin pa vso glavo razbito. Nekaj
jih je policija peljala v ječo,
nekaj pa v bolnišnico, da jim
rane zašijejo. Tako smo se zo-
pet za eno stopinjo približali
kulturi z noži. Nič ne ve, ka-
ko človeka srce boli, ko mora
sporočati enaka surova dela
naših ljudij v javnost.

—Rojaka Josip Brodnika je
zadelo kruta nesreča v družini.
Njegov 13 letni sin in 5 letna
hčerka Anica sta šla na Wood-
land ave. k tati in sta nesla zaj-
ce, Vračala sta se domov po
Keiper St. ter stopila na progo
New York Central železnice,
da bi prej prišla domov. Njih
hiša se nahaja tik ob progi. Tu
je pridrel od zahoda tovorni
vlak, od vzhoda pa ekspresni
vlak. Malo Anico je zgrabilo in
jo na vrglo na tir. Eno roko so
ji kolesa odrezala, desno nogo
popolnoma zmečkala, glava pa
je bila tako razbita, da so se
možgani vspale otroku ven.
Bil je seveda takoj mrtva. Fan-
tek je dobil poškodbe na

glavi in na rokah, toda se upa,
da bo popolnoma okreval. Nje-
ga je vlak le sunil s proge. S
težavo se je vlekel siromašek v
stran in neprestano klical sest-
rico Anico, ki je že mrtva le-
žala. Zgodilo se je to v četrtek
gostilničarsko obrt. Zadnja le-
ta je živel za sebe. Umrl je v
City Hospitalu najbrž na nadu-
hi. Rojen je bil v Pamčevem,
Velike Lašče. Tu zapušta štiri
odrasle otroke. Bil je član dru-
štva sv. Vida, št. 25 KSKJ in
dr. sv. Alojzija. Pogreb se vrši
v torek jutraj. Ranjki zapušta
v stari domovini 5 sester, tu-
kak pa 3 brate. Bil je poznan
vedno kot miroljuben in pošten
mož. Mir njegovi duši!

—Umrl je Anton Brodnik,
star 48 let, eden najstarejših in
dobro poznanih Clevelandčanov.
V našem mestu je stano-
val 23 let, in je mnogo let vodil
gostilničarsko obrt. Zadnja le-
ta je živel za sebe. Umrl je v
City Hospitalu najbrž na nadu-
hi. Rojen je bil v Pamčevem,
Velike Lašče. Tu zapušta štiri
odrasle otroke. Bil je član dru-
štva sv. Vida, št. 25 KSKJ in
dr. sv. Alojzija. Pogreb se vrši
v torek jutraj. Ranjki zapušta
v stari domovini 5 sester, tu-
kak pa 3 brate. Bil je poznan
vedno kot miroljuben in pošten
mož. Mir njegovi duši!

—Iz Omaha, Nebr., je poslal
zaveden rojak sledeče vrstice
kot pozdrav Slovenski Ligi: V
silni volji, moč je prava, možje
narodni, kri je zdrava! Stojmo
trdni tam kot kamenje!

—Dr. "Gorenski Četne" pri-
redi 1. avgusta veselico na vrtu
Ignac Rotterja, stop 125½.
Obilo zabave se obeta vsem.

—Socijalisti zahtevajo, da si
mesto posodi \$35.000.000, s ka-
terim denarjem naj se kupi dra-
ga pocenstvena železnica. Jeseni
bi se moralo o tem glasovati, če
se hoče mesto zadolžiti za 35
milijonov. Mestna uprava je
proti temu, toda naklonjena
pa je predlogu, da se kupi za
\$15.000.000 posestvo električne
družbe. Za novo železniško po-
stajo v Clevelandu se namera-
va izdati \$9.000.000, za novo
podzemeljsko železnico na E.
55th St. pa \$15.000.000. Jeseni
pri volitvah bomo glasovali
za veljavne izdatke, če bode-
jo volivci namreč take volje.

—Dva Indijanca od rezerva-
cije v Shaker Lakes sta v sobo-
to se napila "ognjene vode",
potem sta pa prišla na Square,
kjer sta začela plesati indijan-
ske vojne pleše in tako kričala,
kot bi hotela vse belokožne
skalpirati. Konecno jih je ujel
neki policist. Pri sebi sta ime-
la več steklenic žganja.

—V soboto zvečer in v ne-
deljo navezgodaj je imela poli-
cija opraviti dovolj, — žal,
za našimi rojaki. Osem jih je pri-
jetih in zaprtih. Radi malen-
kosti so se sporekli rojaki na
Connecticut ave. v Newburgu.
Ker ne znajo druge izobrazbe,
so prijeli za steklenice in no-
že, in splošen pobjoj je nastal.
Napadali so celo policista Bra-
merja, ki jih je hotel umiriti.
Pozneje pa so prišle policijske
režerve, ki so šest rojakov od-
peljale v zapor. Med njimi so
trije bratje Kužnik. Za imena
ostalih nam ni bilo mogoče
zvedeti. Drug pobjoj je nastal
na 3512 St. Clair ave. Divja-
ki tu niso prizanesli niti otro-
kom. Dveletni Frank Gregor-
čič je dobil večje rane s stek-
lenico po glavi, njegov oče, Mi-
hael Gregorčič pa močan udarec
nad desnim očesom. Josip Jerič
ima preklano čelo, Josip Sara-
fin pa vso glavo razbito. Nekaj
jih je policija peljala v ječo,
nekaj pa v bolnišnico, da jim
rane zašijejo. Tako smo se zo-
pet za eno stopinjo približali
kulturi z noži. Nič ne ve, ka-
ko človeka srce boli, ko mora
sporočati enaka surova dela
naših ljudij v javnost.

—Rojaka Josip Brodnika je
zadelo kruta nesreča v družini.
Njegov 13 letni sin in 5 letna
hčerka Anica sta šla na Wood-
land ave. k tati in sta nesla zaj-
ce, Vračala sta se domov po
Keiper St. ter stopila na progo
New York Central železnice,
da bi prej prišla domov. Njih
hiša se nahaja tik ob progi. Tu
je pridrel od zahoda tovorni
vlak, od vzhoda pa ekspresni
vlak. Malo Anico je zgrabilo in
jo na vrglo na tir. Eno roko so
ji kolesa odrezala, desno nogo
popolnoma zmečkala, glava pa
je bila tako razbita, da so se
možgani vspale otroku ven.
Bil je seveda takoj mrtva. Fan-
tek je dobil poškodbe na

V Rimu se bojijo zračnega napada.

Rim, 10. julija. Sem se poro-
ča, da je poslala Nemčija več
Zeppelinov na obrežje Jadrans-
kega morja. Namen teh Zepe-
linov je, da preletijo Apenin-
ske gore in se prikažejo nad
Rimom. Laška vlada je to na-
znanila papežu, ki je takoj odre-
dil, da se pogasijo vse luči v
Vatikanu tekom noči. Tudi je
papež dal poskrbeti vse dragoce-
ne slike, da bi bile varne pred
bombnimi napadi. Vojaške ob-
lasti so priredile vse potrebno
za obrambo. Posebni topovi so
na visokih krajih kakor opazo-
valni stroji, ki naj naznanijo
prijed Zeppelinov.

Severni jeleni za Nemce.

Kristania, 11. julija. Neka
norveška družba je podpisala
pogodbo z nemškimi mesarji,
glasom katere pogodbe bodejo
poslali Norvegi Nemcem 10.000
živih severnih jelenov v Bero-
lin. Jeleni so namenjeni za hrano
prebivalstvu.

2000 zrakoplovov.

London, 11. julija. M. Ten-
nant, angleški vojni podtajnik
je sprožil v parlamentu idejo,
da Anglija naj takoj nabavi
2000 večjih zrakoplovov, ki naj
bi napadali nemške železnice.
Nemci se imajo zahvaliti svo-
jim delnim uspehom, ker imajo
izvrstne železnice in neštivil-
ne mostove preko reke Rene,
po katerih lahko hitro preva-
žajo vojaštvo semintja. Mr.
Tennant se je izjavil, če bi an-
gleški zrakoplovci razdrli te
mostove, bi bilo gibanje nem-
ške armade skoro onemogoče-
no.

Angleško vojno posojilo.

London, 11. julija. Narodno
vojno posojilo v Angliji ima ve-
lik uspeh. Tekom štirinajst dni
je ljudstvo posodilo vlad \$3.
000.000.000, in pričakuje se še
dva tisoč milijonov, tako da na-
raste posojena svota na pet ti-
soč milijonov dolarjev. Vojne-
ga posojila se lahko vsakdo u-
deleži, ker prodajajo bonde tu-
di pošte.

Nemci gredo nad Francoze.

London, 11. julija. Tekom
zadnjih treh dni so poslali
Nemci 240.000 novih vojakov
na francosko bojišče, in prič-
kuje se ostrega spopada na ce-
lem zapadnem bojišču. Del te
nove nemške armade je prišel
z ruskega bojišča, kjer mislijo
Nemci, da so gotovi z Rusi.
Toda vsa poročila iz vseh kra-
jev naznanjajo, da so Rusi za-
čeli z novo ofenzivo ter pora-
zili Nemce.

Angleži osvojili afriške nemške kolonije.

London, 10. julija. Burski ge-
neral Botha je porazil nemško
armado v južno-zapadni Afriki,
in s tem je prešla vsa velikan-
ska nemška afriška kolonija
pod angleško vladno. Ta koloni-
ja je večja kot celo nemško ce-
sarstvo. 5000 Nemcev je bran-
ilo to kolonijo, toda burski ge-
neral Botha je vse Nemce ali
ujel ali pobil. Ta nemška koloni-
ja je posebno znana kot jako
bogata na demantih in dragoce-
nih kamenih, prideluje se pa
tudi mnogo zlata in srebra in
druge fine kovine. Dasi je kol-
onija večja kot Nemčija, pa
ima le 80.000 prebivalcev, ve-
činoma Bušmanov in Hoten-
totov.

Rusi podijo Nemce nazaj.

London, 11. julija. Nemci so
se ustavili pri svojem prodira-
nju v Rusijo. Pri Lublinu, pri
Krasniku in pri Zlati Lipi so
jih Rusi napadli z vso silo in
jih vrgli nazaj. Rusi se bojuje-
jo tedovratno, in Nemci ne bo-
dejo mogli odposlati vojaštva
na francosko bojišče, radi ne-
pričakovane napada Rusov.
Avstrijska armada pod povej-

stvom nadvojvode Friderika, je
doživela hud poraz. Nadvojvo-
da Friderik je prodiral s tremi
armadnimi zbori proti Krasni-
ku do nekega gozda, o kate-
rem je menil, da je že očiščen
sovražnika, in da so se Rusi da-
leč naprej umaknili. Naenkrat
pa so ruski kozaki planili iz go-
zda nad Avstrijce, in vnel se je
strahovit boj, v katerem so
zgubili Avstrijci 15.000 mož.
Nadvojvoda Friderik je hotel
s svojim prodiranjem dočeti,
bi se združili z levim krilom
nemškega poveljnika Macken-
sena, toda radi njegove nepre-
vidnosti, je doživel velik poraz
in zveza obeh armad najbrž ne
bo mogoča.

Parnik Adriatic v pristanišču.

London, 11. julija. Veliki
parnik Adriatic, ki je peljal iz
New Yorka v Anglijo za se-
dem milijonov dolarjev strelji-
va, je srečno prišel v luko. Raz-
ni finančni krogi s ostavili več-
je svote denarja, da bodejo
Nemci potopili ta parnik. Par-
nik Minehaia, ki je začel na
morju goriti in je imel na kro-
vu mnogo streljiva, je srečno
dospel v pristanišče. V Ply-
mouth je došla druga angle-
ška ladja s 3000 kanadskimi
vojaki na krovu.

Boji na Francoskem.

Nemška uradna poročila go-
vorijo o manjših bojih na Fran-
coskem. Nemci trdijo, da so
nekoliko napredovali v Cham-
pagne distriktu. Tu so zadnji
teden vjeli 1800 Francozov, 3
topove, 12 strojnih pušk. Fran-
cosko uradno poročilo pa pra-
vi, da so bili Nemci na vseh toč-
kah, na katerih so napadali, od-
biti, in da so vjeli 8. julija 881
Nemcev. Francoski zrakoplo-
vi so bombardirali več nemških
železniških postaj. Nemški
submarini so tekom tedna, ki
se je končal z 7. julijem potopi-
li deset angleških in drugih la-
dij. Tekom istega tedna je do-
spelo v Anglijo 821 ladij, in iz
Anglije je odplulo 545 ladij,
skupaj 1366 ladij, izmed kate-
rih so jih Nemci potopili le de-
vet.

Nemška bojna ladija potopljena.

London, 11. julija. London-
ski vojni dopisnik sporoča, da
je angleški submarin v Balti-
skem morju 2. julija potopil ne-
ko nemško vojno ladijo. Sedaj
se je dognalo, da je bila ta
nemška vojna ladija "Pom-
mern", ki je nosila 13.200 ton.
Srbija ima denar.

Rim, 11. julija. Srbski narodni zbor je dovolil vlad \$50.000.000 za nadaljevanje vojske proti Avstrijem. Srbi se pripravljajo za večjo akcijo ob reki Donavi in ob bosenski meji. Avstrija je zbrala nove čete pri Sarajevu in pri Zemunu. Črnogorska armada bo skupno s Srbijou udarila v Hercegovino. Amerika zaplenila brezlično postajo.

Washington, 10. julija. Nem-
ška brezlična postaja v Sayvil-
le, ki je nemška lastnina, in
kamor so hodili brzojavi iz Be-
rolina, je bila zaplenjena od
ameriške vlade. Vlada Zjed.
držav se je bala, da ne bi Nem-
ci kršili nevtraliitete s tem, da
bi oddajali signale na morje.
Nemška družba, katere last je
postaja, je protestirala, toda
brez uspeha. Ameriška vlada
bo imela postajo v posesti do
koneca vojne.

Poročilo iz Dunaja.

Dunaj, 11. julija. Pri Krasni-
ku se naše čete tedovratno bi-
jejo z Rusi. Boji se nadaljuje-
jo z največjo ostrojtjo, toda do-
sedaj še niso imeli nobenih us-
pehov. Sicer se na ruski fronti
ni zgodilo ničesar novega. Na
italijanski fronti smo odbili Ita-
lijane pri Podgori in pri Gorici.
Tu smo zajeli 600 Italijanov.

Rusi so na svoji fronti v Buko-
vini prosili za 4 ure premirja,
da pokopljejo svoje mrlice, kar
smo jim dovolili.

Laško poročilo.

Iz Chiasso, Italija, se poroča,
da so Italijani dobili bitko, ki
je trajala šest dni na Gorso
planjavi. Po krvavem boju je
italijanska infanterija osvojila
več avstrijskih utrdb, in zaje-
dno so Lahi dobili 2000 avstrijs-
skih ujetnikov.

Čičaški nadškof mrtev.

Rochester, N. Y., 11. julija.
Tu je umrl Rt. Rev. James
Quigley, čičaški nadškof. Bo-
lehal je dalj časa na paduhi in
pljučnici.

Becker zgubi priziv.

Charles Becker, znani poli-
cijski poročnik iz New Yorka,
ki je bil spoznan krivim, da je
bil soudeležen umora gambler-
ja Rosenthala, in ki je bil ob-
sojen na smrt, je zgubil zadnji
priziv. Becker mora umreti na
električnem stolu 26. julija.

Nemški odgovor na ameriško noto.

Nemški odgovor na ameri-
ško noto, je vzbudil veliko ne-
voljo v ameriških krogih. Vse
ameriške časopise brez izjeme
trdi, da je nemški odgovor na
ameriško noto naravnost izzi-
valen, in da nemška vlada ni
odgovorila na nobeno vpraša-
nje, ki ji je bilo stavljeno od
Zjed. držav. Francoski in an-
gleški časopisi pa je označilo
nemško noto kot humbug in
sleparijo.

Posledice note.

Uradni krogi v Washingtonu,
ki dobro poznajo položaj, so se
izjavili, da je položaj jako re-
sen. Nemčija v svojem odgovo-
ru nikakor ni povedala, kaj ho-
če narediti, da se uredi zadeva
z Lusitanijo, kjer je poginilo
nad 100 ameriških državljanov.
In baš to je bila glayna točka
ameriške note. Vse je pa odvis-
no od predsednika Wilsona, kaj
bo ukrenil. Včeraj je imel dolg
telefončen pogovor z držav-
nim tajnikom Lansingom. Splo-
šno se pričakuje, da bo Wilson
poslal končno noto Nemčiji,
nekak "ultimatum", v katerem
bo trdno zahteval, da Nemčija
odgovori na ameriška vpraša-
nja.

Predsednik se vrne v Washing- ton.

Predsednik Wilson, ki se mu-
di sedaj v Cornish, N. H., na
počitnicah, se vrne ob prvi pri-
liki v Washington. Uradni tekst
note pride v glavno mesto v
ponedeljek in državni tajnik
Lansing jo bo natančno preštu-
diral, predno odda svoje mne-
nje. Kakor hitro bo nota po-
polnoma raztolmačena, bo se-
stavil predsednik odgovor in ga
predložil svojemu kabinetu.
(Položaj je jako nevaren. Ame-
ka ne more drugega ukreniti
kot to, kar je povedala že v
dveh notah nemški vladi, nam-
reč, da zahteva, da Nemčija
preneha s submarinskimi napadi
na trgovske ladje, drugi da
se spoštuje nevtraliost morja
in tretji, da vodi Nemčija voj-
no po človeško in ne zverinsko.
To bo Wilson ponovno in od-
ločno zahteval od Nemčije, in
od nemške vlade je odvisno, če
hoče ostati v prijateljstvu z
Ameriko.)

Kaj pravijo ameriški listi?

Chicago Daily-News: Nem-
ška nota nima drugega namena
kot povedati, da se v Berlinu
bolj brigajo za posadko subma-
rinov kot za varnost Amerikan-
cev na morju.
St. Louis Times: Nespamet-
no bi bilo trditi, da razmerje
med Zjed. državami in Nemci
je ni napeto. Sovražnosti zna-
jo zbruhiti vsak čas.
Denver Post: Nemški odgo-
vor je presenetljiv za vse, ki

ljubijo mir in pravico. Nemški
odgovor je skrajno ošaben, se-
bičen in trdovraten.

New York Globe: Nemški
odgovor na drugo ameriško no-
to je prav tak kakor prvi. Nem-
čija prav nič ne odgovori, ali
bo spoštovala mednarodne po-
stave in varovala ameriško živ-
ljenje.

New York Sun: Nemški od-
govor na noto predsednika
Wilsona je nesramnost sama v
sebi.

New York Herald: Če izva-
memo nekaj praznih fraz iz
nemške note, ta nemška nota
ni nič drugega kot zabavljanje
in roganje Zjed. državam.

Fittsburgh Leader: Drugi
nemški odgovor je ravno tako
slab kot prvi. Namesto da bi
Nemčija zadovoljila ameriškim
zahtevam, pa Nemčija diktira
Zjed. državam, kaj naj naredijo.

Več grozilnih pisem.

St. Louis, Mo., 12. julija. Ne-
ki tuk. časopis je dobil pismo,
s podpisom "Pearce", v kate-
rem dopisnik grozi, da bo ubil
Morgana in Sir Rice, angleške
poslanika v Washingtonu. Pravi,
da bo končal delo, ki je bilo
nemogoče, da ga izvrši Fr.
Holt. Ta oseba trdi, da je bil
Holt oni, ki je napovedal, da
se bo Lusitania potopila. Sumi-
se, da je položil Holt posebne
bombe na Lusitanijo.

Bombe na ladjah.

Washington, 11. julija. Vla-
da Zjed. držav je prepričana, da
obstoji v Ameriki banda za-
rotnikov, ki se je zarotila po-
lagati bombe na vse ladje, ki
odplujejo iz newyorškega pri-
stanišča proti Evropi. Danes je
mornariški oddelek naše vlade
zopet odposlal brezlično svari-
lo dvema parnikom, ki se na-
hajata na morju. Boje se, da so
bombe na teh parnikih. Na an-
gleškem parniku Kirkoswald,
ki je priplul iz Marseille so do-
bili 9 bomb.

Avstrijci in Nemci ne morejo naprej.

London, 11. julija. Ruska ar-
mada je prizadela tako hude
udarce nemski in avstrijski ar-
madi, da slednje ne morejo ni-
kamor več naprej in se priprav-
ljajo na splošno umikanje pred
Rusi. Zavezniki na francoskem
bojišču uporabijo to kot izvrst-
no priliko, da začnejo z ofen-
zivo proti Nemcem. Armada
nemškega kronprinca, ki je na-
padla Francoze v Woevre dis-
triktu, je popolnoma prenehala
z napadi. Ta nemška armada je
bila za celo miljo pograna na-
zaj, dasi je žrtvovala precej
mož, da bi prišla naprej. Rus-
ka ofenziva in močni ruski
sunki so preprečili vse načrte
Nemcev in Avstrijcev.

Na francoskem bojišču.

Glavni stan francoske arma-
da, 10. julija. Ko so se fran-
coske čete borile 120 dni za
posest hribov med Arras in Be-
thune, so sedaj vsi ti hribovi
v francoskih rokah, in dežela je
očiščena sovražnika. Važna ce-
sta med Arras in Bethune je v
francoskih rokah. Nad 100.000
vojakov so zgubili Nemci v teh
dolgi bojih, ki so se raztezali
na štiri mesece. Francoske zgu-
be so znašale nad 55.000. Neko-
liko vstran od strelnih jarkov
se nahaja na tisoče križev, ki
naznanjajo, kje počivajo ubiti
vojaki. Skoro na vsak korak se
spodtakneš ob veliko jamo. Na
desettisočeh teh jam dobis
deh okrajih. Povzročile so jih
bombe, ki so padale gosto kot
toča skoro štiri mesece.

Laško uradno poročilo.

Rim, 11. julija. Sovražnik je
ponovil svoje napade pri Dogni.
Veliki oddelek avstrijske peho-
te, podpirane z artilerijo, so
hoteli napasti naše postojanke
pri Magdaleni, toda ost se je

obrnila proti njim. Zajeli smo
več sto Avstrijcev. Na fronti
reke Soča je postavil sovra-
žnik številne baterije, proti ka-
terim naša artilerija nepresta-
no strelja. V petek so Avstrijci
z novimi silami napadli naše
pozicije pri koroški meji, toda
so bili odbiti.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, 11. julija. Na fronti
Rusov ni ničesar novega. En
ruski napad smo odbili. Na juž-
nem bojišču smo odbili več la-
ških napadov.

Rusko poročilo.

Petrograd, 11. julija. Posad-
ka naše trdnjave Osovec je dne
9. in 10. julija napravila iz trd-
njave izpad in pobila sovra-
žne saperje, ki so hoteli podmi-
nirati zidovje. Na fronti Jose-
fov-Binaha se boji nadaljujejo.
Pri Kovertu se je sovražnik z
vso silo zateel v naše pozicije,
toda je ušla pri Avstrijcih. Juž-
no od Bihave smo ujeli 900
Avstrijcev.

Laški ujetniki na Ruskem.

Rim, 11. julija. Italija in Ru-
sija ste se pogodili, da spusti
Rusija vse laške ujetnike, kate-
re je ujela pri Avstrijcih. Tem
ujetnikom se bo dalo na izbero
ali stopijo v laško armado ali pa
bodejo kot vojni ujetniki Itali-
je. Rusi se znebe na ta način
kakih 15.000 ujetnikov.

Amerika odkloni nemško noto.

Washington, 11. julija. Zjed.
države bodejo odklonile nemški
odgovor na ameriške zahteve.
Nemčija mora na vsak način
priznati svojo krivdo, ker je
povzročila smrt sto ameriških
državljanov na Lusitaniji.
Ameriška vlada je trdna, da se
ne poda Nemčiji v nobeni toč-
ki in ne odneha prej, dokler
Nemci ne priz

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisov in oznak ne bodo sprejeti.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRG, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kraimes) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. GUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 56. Tuesday, July, 13, 1915.

Slovanski ujetniki v Canadi.

"Zajedničar", glasilo Narodne Hrvatske Zajednice, prinaša daljšo razpravo o slovanskih, posebno jugoslovanskih ujetnikih v Canadi in opisuje, kaj je gl. urad N. H. Z. naredil, da se reši Jugoslovane v Canadi vojne ujetništva. Gl. uradniki N. H. Z. so v resnici močje, ki neumorno delajo za svoj narod, ki rabijo glasilo Zajednice v narodno splošno korist, ne pa kot pri "Glasilu" SNP, kjer urednik ne zna pisati drugega kot kako bi napadel Slov. Ligo in kako bi z osebnimi napadi dražil tega ali drugega člana Jednote Pri "Zajedničarju" se zavedajo, da je treba nekaj narediti za narod, pri "Glasilu" pa jim ni drugega mar kot delati politiko za stranko, priobčevati osebne napade in pobijati Ligo. Tudi SNP ima svoje članke ujetnike v Canadi, pa se za iste ne zmeni, časa pa ima dovolj napadati Ligo. Poglejmo, kaj piše "Zajedničar" o položaju Jugoslovancev v Canadi:

Preteklega leta, ko je zbruhnila evropska vojna, so nastali za podanike Avstrije in Nemčije v Canadi teški dnevi. Delodajalci v Canadi so začeli odpuščati od dela naše ljudi, večinoma iz političnih razlogov. Canada kot provincija Anglije, je začela internirati naše ljudi radi lastne varnosti, kakor se je to zgodilo po vseh drugih deželah.

N. H. Z. je imela v Canadi štiri društva, in za člane teh društev se je moralo nekaj narediti. Hrvati so pisali pisma na gl. odbor, in slednji je pri svoji seji sklenil, da odpošlje v Canado gl. predsednika Mr. Marohniča in hrv. odvornika Kostu Unkoviča Meča. Dana jim je bila naloga, da naredita vse potrebno, da se reši Jugoslovane v Canadi vojne ujetništva.

Marohnič in Unkovič sta odpoštovala v Washington, kjer sta s pomočjo konzula Srbije, Mihajla Pupina, bila sprejeta v avdienco pri angleškem poslaniku Sir Cecil Arthur Spring Rice. Avdienca je trajala celo uro. Razjasnilo se je poslaniku, da Hrvati in Slovenci ne spadajo med upornike, da so ti ljudje dobri Jugoslovani, ki so prišli v Canado edino le po delu za zaslužkom. Da so danes Hrvati in Slovenci še avstrijski sužnji, ni to njih krivda. Povedali smo poslaniku, da Hrvati in Slovenci danes žele, da se čimprej zruši Avstrija, in postanejo ti narodni svobodni. Profesor Pupa je jako prikljubljen pri angleškem poslaniku, in z njegovo pomočjo smo dosegli sijajen uspeh v Washingtonu.

Kakor hitro je bila stvar od strani urejena, smo se pripravili na pot v Canado. Od strani Slovencev bi moral iti g. Sakser. Toda par dni pred odpotovanjem je nevarno zbolel, in prosil me je, naj storim za Slovence kolikor mogoče dosti. Slovake je zastopal g. Matija Gazdika kot zastopnik Narodne

Spolka in Slovaške Lige. V petek, 4. junija smo dospeli v Buffalo, in v nedeljo, 6. junija smo dospeli v Ottawo, glavno mesto Canade. V ponedeljek smo se haptili proti uradu generala William Otterja, ki je vrhovni poveljnik vseh canadskih camp, kjer so internirani vojni ujetniki. Bilo ga ni doma ta dan, toda dobili smo ga drugi dan, t. j. v torek. Sprejel nas je z največjo prijaznostjo. Ko nam je pokazal zemljevid Canade, smo se prepričali, da bi bilo treba nekaj mesecev, predno bi mogli obiskati vse kampe, kajti Canada je večja kot Zjed. države. Zato smo se odločili, da obiščemo samo najbližje kampe.

General Otter je jako znan canadski general, in pred vojno je že stopil v pokoj, toda ko je zbruhnila vojna, je bil naprošen, da prevzame poveljstvo ujetniških kamp, kar je tudi storil. Pred našim odhodom iz Ottawe, nam je dal dvoje priporočilnih pism, eno na poveljnika trdnjave Fort Henry, drugo na poveljnika Petawawa Camp. V razgovoru z nami je general omenil, da je pred nekaj leti potoval v Avstrijo in se dobro spominja več mest in pokrajin. O Slovanih je imel dober pojem, in smo se obširno razgovarjali o Hrvatih, Slovencih, Slovaki, Srbih in Čehih. Priporočal nam je, da ko bode mo potovali, da naj dobro vprašamo vsakega ujetnika, da se prepričamo, če je vreden, da se spusti na svobodo.

Istega dne smo odpoštovali do Kingstona, kamor smo prišli ob t. j. zjutraj 9. junija. Trdnjava Fort Henry se nahaja na drugi strani mesta Kingston, v ustju Lawrence reke. Ta trdnjava je včasih v vojnah igrala veliko ulogo, dočim stoji danes samo kot nekaka relikvija na stare bojne čase.

Ob desetih zjutraj smo prišli pred trdnjavo, kjer nas je ustavil vojak. Kmalu pride častnik, kateremu izročimo pismo generala Otterja. Ko smo prišli do prvega vhoda trdnjave, smo vpisali naša imena v knjigo, in prišli na hodnik, ki nas je dobil drugi častnik, ki nas je vrljo prijazno pozdravil. Dal nam je na razpolago imenik ujetnikov, toda med stotinami imen smo dobili le nekaj deset, o katerih smo slutili, da so slovanska. Ko smo se pa razgovarjali pozneje s temi ljudmi, smo dobili le enega, ki je bil Slavonac Mladen Budisic in enega R. Zorala, Čeha, vsi drugi so rekli, da so Nemci.

Ker odhaja vlak iz Kingstona v Pembroke, kjer se nahaja Petawawa kampa, smo se ob t. uri podali na kolodvor in potovali dalje.

Po vseh mestih, kjer smo potovali, smo videli mnogo vojakov, in zdelo se nam je, da smo v Evropi. Prebivalstvo v pokrajini Ontario govori francosko in angleško, in kamor smo prišli, je vsela poleg angleške zastave tudi francoska. Kolikor sem zvedel, je poslala Canada dosedaj v Evropo 150.000 mož, in ravno te dni je zopet odhajalo 35.000 dobro izvežanih vojakov. Canadski vojaki so za vojaške razmere slajno plačani. Dobivajo namreč \$1.10 na dan in vse prosto. Oženjeni vojaki pa dobivajo poleg gorjenja plače še \$20 na mesec posebej. Teh \$20 in polovica njegove dnevne plače gre za vzdrževanje njegove družine. Torej dobiva družina oženjenega vojaka mesečno \$36. V vojno sprejemajo od 20—40 letne. Vsak canadski vojak dobi malo uro, ki mu pogostokrat dobro služi.

Vožnja iz Kingstona do Pembroke traja sedem ur in pol, in raditega smo dospeli v Pembroke ob pol devetih zvečer. Petawawa kampa se nahaja 12 milj od Pembroke. Drugi dan, t. j. v četrtek, smo se odpeljali proti kampi. Pot je bila precej težavna, skozi šumo in grmičevje. Ko smo se bližali kampi, smo srečevali vojne ujetnike. Eni so tolkli kamenje, drugi so čistili šumo, tretji so delali pota. Vsak oddelek ujetnikov čuva straža. Petawawa Camp pripada vladi in je 124 milj prostorna.

Poveljnik Petawawa kampe je polkovnik Dela Ronde. Ko sem mu izročil delalovo pismo, mi je dejal, da je bil o našem prihodu brzojavno obveščen. Pokazal nam je kuhinje, žive in spalne sobe vojnih ujetnikov. Mora se priznati, da ravnanje canadske vlade z vojnimi ujetniki človeško, in jim ne manjka ničesar razven svobode. Ujetnikov v Petawawa kampi je kakih 600, večinoma Mažari in Poljaki, ki so izjavili, da so Avstrijci. Nepomlljivo je, da se za Poljake nihče zavzel ni, niti za Mažare, daš prebivajo tu že od avgusta meseca 1914.

S častnikom Watsonom smo iskali Slovence, Srbe ali Hrvate po kampi. (Srbe namreč one, ki so rojeni v Avstriji.) Prvi se je javil Matej Licul iz Lumbrega, Istra. Bil je mlad in bistroumen človek, in ko je začel govoriti hrvatsko, je bil nepopisno vesel. Ko smo naprej hodili, smo vpraševali ljudi, odkod so, zakaj so ujeti, ali morejo kam iti, če se jih oprosti ujetništva in če ljubijo Avstrijo? Na kratko smo jih podučili o slovanski zgodovini, opominjal jih na našo usodo v tujini, da naj rečejo povsod, kamor gredo, da so Hrvati, Slovenci, velika veja drevesa slovanskega, nikdar pa naj ne reko, da so Avstrijci.

Bratov Slovencev sem dobil tu jako malo. Eden je bil Frank Verhoyec in drugi Frank Grum ob iz Zatičine. Raztolmačil sem obema, da g. Sakser radi bolezni ni mogel priti sem, toda da se bom jaz zavzel za nju, da bode ta spuščena na svobodo, toda samo pod tem pogojem, da rečeta, da sta dobra Slovenci, a na noben način Avstrijci. Odgovorila sta mi, da so bili Ljubljanci že od nekdaj dobri Slovenci in bratje Hrvatoma. Ona dva sta pa doma blizu od Ljubljane.

Dočim sem jaz iskal Slovence in Hrvate, je gospod Gazdik iskal Slovače, katerih je dobil precej v kampi. G. Gazdik govori tudi mažarsko, in Mažari, ki so bili med ujetimi, so ga lepo prosili, naj stori tudi za nje kaj. G. Gazdiku je bila ta prošnja tako povšeč, kajti zgodilo se je morda prvič, da so Mažari kaj prosili Slovače. Toda ker Mažari niso Slovani, jim je Gazdik povedal, naj se zanesejo na svoje lastne rojake, da jih rešijo.

Jako sem se začudil, ko sem opazil v tej kampi tudi rusko zastavo. Pozneje sem zvedel, da se med tukaj pet ruskih častnikov, ki preiskujejo nove topove in municijo, katero so naročili v Canadi. Razne canadške tovarne imajo nad 60 milijonov dolarjev naročila za rusko armado.

V Ottawo smo se vrnili v petek, 11. junija in smo podali generalu Otterju naše izvestje in v soboto smo dobili povelje, da odpotujemo v nedeljo v Kapuskasin Camp.

V nedeljo, 13. junija smo odpoštovali v Kapuskasin Camp. Železnica pelje iz Ottawe do North Bay, kjer smo morali čakati nekaj ur na drugo železnico, ki pelje do Cochrane, oddaljeno od Ottawe 501 miljo. Ko smo se vozili po severnih krajih provincije Ontario nismo videli drugega kot temno gozdovje, preko katerega gotovo še ni hodila človeška noga. Tu sem videl tudi Cobaldske gore. Ti rudokopi, ki se nahajajo v teh gorah, so prinesli delničarjem v nekaj letih 60 milijonov dolarjev. Tik rudokopa se nahaja malo in ozko jezero, za katerega so lastniki rudokopa plačali \$1.080.000. Jezero so potem osušili. V tem jezeru leži na milijone in milijone srebra in zlata, katerega pridno pridekuje. Mestece Cochrane je staro šele 7 let, in pred 3. leti je popolnoma zgorelo. Prebivalci so si postavili nova bivališča kot so najbolj vedeli in znali. Imajo tudi hotel, ki se imenuje "King George Hotel", sedem iz lesa. Tu smo v ponedeljek prenočili. Hotel ima tudi saloon, in pri vhodu v saloon, sem opazil redki napis: "Drinking room".

V torek, ob 9. zjutraj smo šli z železnico v Kapuskasin Camp, kjer se nahajajo naši rojaki kot vojni ujetniki. Na kampo smo prišli ob 1. popoldne. V tej kampi ni nikogar razven ujetnikov, nobene cerkve ali šole.

To je velikanski gozd, katerega dreve, topoli in jelše, ponosno gledajo v nebo. To kampo so odprli lansko leto meseca novembra, in dokler si niso ujetniki naredili barak, si spali v starih železniških vozovih. Danes je ta kampa podobna malemu trgu, kjer prebiva 900 vojnih ujetnikov. V istem vlaku z nami se je pripeljalo 40 vojakov, katere so pripeljali sem, da pomnožijo stražo. V tej kampi sem dobil najbolj različne narode, med njimi Turke, Srce, Tirolce, Nemce, Mažare, Poljake, Litvince, Slovače, Slovence in Hrvate. Poveljnik postaje, major Clark, je bil o našem prihodu brzojavno obveščen od generala Otterja, in na njegovo povelje ujetniki istega dne niso šli na delo, da jih lahko dobimo vse skupaj in čim hitreje opravimo naše delo. Po obedu s častniki kampe, smo se napotili z majorjem v barake. Vsaka baraka ima enega nadzornika, ki je postavljen izmed ujetnikov. Nadzornik dobro pozna svoje ljudi, in ko sem mu povedal, da hočem govoriti s Slovenci, Hrvati in Slovaki, jih je začel klicati po imenu, in kmalu so se zbrali okoli nas. Vpraševal sem jih po različnih stvareh, posebno pa sem hotel vedeti vzrok, zakaj so zaprti. Iz njih odgovora sem se prepričal, da niti eden izmed njih ni naredil kaj slabega. Zaprti so jih, ker so rekli, da so Avstrijci. Tu sem dobil tudi mnogo članov Zajednice, katerim sem dal nado, da naredimo za nje vse, da bodejo izpuščeni. Večino teh ljudi so zaprti, ko so se vozili po železnicah. Oni, ki niso bili člani Zajednice, so sedaj sprevideli, koliko je ta organizacija vredna, ki se pobriga za svoje člane, in prisegali so, da se tudi vpišejo v Zajednico, kakor hitro bodejo rešeni. Potočil sem jih, da sem jim rekel, da bode mo delati za vse Slovence enako, če so pri Zajednici ali ne, ker so nam vsi enako pri srcu. Med ujetniki sem dobil tudi enega Črnogorca, visokega kot jelko, krasnega kot biser. Zaprt je bil, ker ni znal prav nič angleško in ker se ni mogel sporazumeti z oblastjo. Seveda je bil takoj spuščен, ko se je skazalo, da je Črnogorec. Izjavil se je, da odide takoj v Črnogoro, ko bo prost. Med Slovence sem tudi dobil Lojza Burgerja iz ljubljanske okolice, Nikolaja Jakšetića iz Postojne. Kakih 100 Hrvatov je bilo tu zaprtih. Bližnja kampa se imenuje Spirit Lake in je 275 milj od Cochrane. Ker pa gre tja železnica samo dvakrat na teden, smo se vrnili v Ottawo 17. junija. Generalu Otterju sem oddal svoje sporočilo in mu povedal, da radi oddaljenosti nismo mogli obiskati še drugih kamp. Pustil sem pa pri njem tiskovine v angleškem in hrvatskem jeziku z vprašanji. Na ta vprašanja bodejo ujetniki odgovarjali, ko dobijo tiskovine v roke. Odpošljejo se tiskovine iz glavnega stanu generala Otterja. Vsak ujetnik bo odgovoril kje je rojen, če je bil v Ameriki, kje je delal, koga pozna, ali je član N. H. Zajednice ali katere druge organizacije jugoslovanske. Te tiskovine, ko bodejo splojnjene, bode general Otter poslal na glavni urad Zajednice, kjer se bodejo pregledale, in spustili se bodejo na svobodo oni, ki to zaslužijo. Pred odhodom pa mi je general še obljubil, da bo sporočil vsem vojaškim poveljnikom vojno ujetniških taborišč, da smatrajo Jugoslovane v kolikor razmere drugače ne zahtevajo, kot svoje prijatelje. Meni pa je še posebej naročil, naj mu takoj naznanim vsak slučaj vsakega posameznika, o katerem mi je znano, da je dober Slovan, in skrbel bo, da je vsak tak ujetnik spuščен na svobodo.

Med vojnimi ujetniki sem dobil tudi več boškov. Vsaka kampa ima svojo bolnišnico in zdravnike, ki dobro skrbijo za nje. Mnogo jih je tudi takih, ki nimajo nobenega centa. V nekaj tednih bodejo izpuščeni oni ujetniki, ki so bili priporočeni, in na stroške canadke vlade jih bodejo prepeljali tja, kjer so bili zajeti.

Naredili smo, kar se je dalo za naše sinove. Vidi se iz tega, da Zajednica ne skrbi samo za

bolne in mrtve člane, pač pa se pobriga v vseh ozirih, kjer je treba Hrvatoma in njenim članom pomagati. Pred svetom smo hoteli dokazati, da Hrvat ni Avstrijec ali Mažar ali kak Nemec, pač pa pravi čisti slovenski Hrvat. Marsikdo bo znal ceniti žrtve Zajednice, ki ga je rešila iz ujetništva.

Jos. Marohnič.

Iz stare domovine.

Uradi tržaške namestnije poslujejo deloma provizorično v Postojni. Mnogo oddelkov pa se nahaja še v Trstu.

Kože in usnje. Trgovinsko ministristvo je uvedlo maksimalne cene za surove in goveje konjske kože in za najvažnejše vrste govejega in konjskega usnja.

Državni uradniki in uslužbenci niso opravičeni črnovojniškega pregledovanja. Raznesla se je vest, da državni uradniki in uslužbenci ne pridejo k pregledovanju. Ta vest ni utemeljena. Pregledovanja so le oproščeni uradniki okrajnih glavarstev, občinskih predstojnikov, železniški uslužbenci, prostovoljni strelci.

Finančna prokuratura v Trstu se je preselila v Gradec. Vojaško sodišče v Gradcu, "Grazer Tagespost" poroča: Domobransko divizijsko in brigadno sodišče v Ljubljani je razpuščeno. Agende je prevzelo graško divizijsko sodišče, ki se imenuje v naprej "sodišče namestnega vojaškega poveljstva.

Ne obupati, če nekaj mesecev ni poročila o pogrešanih vojakih. Znana ljubljanska rodbina Tratnikova, hotel Tratnik na Sv. Petra cesti, je že obkavala svojega sina Mirka, ki je vstopil o priliki mobilizacije prostovoljno v vojsko, ker ni bilo od 14. novembra 1914 nobenega poročila o njem. Začetkom leta 1915 so tudi razni ranjenci, ki so se s Karpatov vračali, pripovedovali, da je padel na bojišču. Poizvedovanja so ostala brezuspešna. Dne 1. aprila pa je došla brzojavka iz Samarkanda v Turkestanu, s katero naznanja da je vjet in prosi za denar. Razumljivo je bilo v hiši ta dan izredno veselje, vendar gotovosti še ni bilo. Dne 28. maja pa je došla dopisnica, ki ima že tiskano vsebino. Šele sedaj je nedvomno dokazano, da je Mirko živ in je upanje, da bo čez mesece razkladal svoje doživljaje. Ni tedaj obupati onim, ki ne dobe od svojih dragih z bojišča takoj poročil, ampak treba je potrpežljivo čakati, če prav dalje, kakor družina Tratnikova.

Sleparstvo pri dobavah za armado na Ogrskem. Ogrski in dunajski opozični listi priobčujejo po budimpeštanski parlamentarni korespondenci, ki izhaja kot priloga ogrskega službenega lista, nekatere zanimive podrobnosti iz razprave o sleparijah pri dobavah za armado, s katerimi se je, kakor znano, pečal pred par dnevi ogrski državni zbor. Tako na-

vaja poslanec Huszar v svoji interpelaciji, da je dajala "Ogrska občna kreditna banka", katere predsednik je član magyarske zbornice, Ulimann, občinskim uradnikom pri rekviriranju žita po 100 vinarjev provizije za metrski stot. V satmarski županiji kmetje se danes niso dobili denarja za konje, ki so bili rekvirirani že meseca avgusta in septembra prošlega agentje pa so kupovali govejo živino in konje, ki so jih po par dneh prodajali vojaški oblasti proti takojšnjemu plačilu v gotovini, pri čemur so inteli 200 do 400 kron dobička pri eni glavi. Vojaški oblasti so uprav-

ni uradniki označili te prekupce kot zanesljive ljudi, za kar so upravniki uradniki dobivali provizije od mešetarjev. V satmarski županiji se je dogodilo tudi, da je nemška armada kupila od kmetov za 170.000 kron kaznice na nemško armadno intendenco, ki bi bile izplačane v kratkem času; tedaj pa je satmarski policijski glavar za ostrašiti kmete, da bodo imeli težave s plačilom in da pridejo do svojega denarja samo tedaj, če se on, policijski glavar, potrdi pri intendanci za izplačilo. Tako so mu potem kmetje izročili nakaznice, naker je Dalje na tretji strani.

Gotovo, da že dolgo iščete olajšbo. Ne dajte se prevarati. Ne poskušajte. Rabite

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski Balsam) ter bote kmalu opazili njegove krepljene in tonične kakovosti. Posebno se priporoča pri zdravljenju nepravilne, težke prebave, zapake, ponavljajoče mrlice in otrplosti jeter. Okrevanci, stari in slabotni ljudje bodo tudi našli njegovo rabo zelo koristno. Cena 75 centov.

Čistite, kaj nam je pred kratkim pisala g. Mart. Pugač iz Moquah, Wis.: "Zahvaljujem se vam za Severov Življenski Balsam. Trpela sem na želodcu, ter sem bila zelo slabotna ter nisem imela nobene slasti. Porabila sem eno steklenico Severovega Življenskega Balsama ter so vse te nepravilnosti izginile. Prosim objavite moje pismo v časopisih v korist vseh tistih, ki enako trpijo."

Kožno zdravilo je odvisno večinoma od mila, katerega rabite. Mi vam priporočamo

SEVERA'S Medicated Skin Soap (Severovo Zdravilno Milo) za vsakdanjo rabo za kopeli, toaletno, brivno in izmivanje las. Cena 25 centov.

Vsi lekarnarji prodajajo Severovo Pripravko. Zahtevajte Severovo. Ako jih ne morete dobiti v vaši okolici, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

25 KUPONOV

vas opravičujejo do tega lepega darila ali do katerega drugega, kar si zberete. En kupon dobite v vsakem paketu

8 HOUR UNION

Scrap Tobacco Kupite danes en paket in začinite hraniti kupone. Radi bode 8-hour tobak čikali, ker je najboljši za čikanje. Prinesite kupone Eight Hour Tobacco Co. 2330 Ontario St., Cleveland, Ohio.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam

POSEBNO! Varnostni bondi za društvene uradnike po 25c. od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in navetiti zastoj.

AUGUST HAFNER,

1203 Norwood Road

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

Brzojaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzojava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Inkorporirana v državi Ohio leta 1914.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: PRIMOS KOGOT, 2904 St. Clair Avenue.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1083 East 62nd Street.
Blagajnik: JERNEY KNAUS, 6129 St. Clair Avenue.
Zdravnik: JAMES M. BELISAR, 6127 St. Clair Avenue.

ODBORNIKI: P. M. Jakič, 1205 Norwood Rd. Josip Rusk, 6712 Bonna Ave.
Fr. Zorič, 5908 Prosser Ave. Frank Čerak, 603 St. Clair Ave. Anton Grla, 6127 St. Clair Ave. Ignac Smuk, 1093 East 64 St. Anton Ostir, 1158 E. 61 St.

Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice naj se pošiljajo na glavnega tajnika.

Glavna glavnica urada se nahaja na 1052 E. 62nd Street, prvo nadstropje, nadaj. Cuy. telefon: Princeton 1276 R.

Nadaljevanje iz 2. strani.

dvignil denar, a kmetom pri vsakem konju odtrgal po 20 kron. Nemški častniki se niso malo zgražali, ko so izvedeli, kako je s stvarjo. O veliki noči je umirovljeni huzarski poročnik, veleposelnik Elmer pl. Nemeth, pripeljal v Szatmar 83 konj, ki jih je naborna komisija za konje v Csengeru baje spoznala za posodne; bila so pa večina nadušljiva, hroma, zgurana, kljuseta in živinozdravniki, ki je imel nalogo, da jih prevzame, je ugotovil, da niso to bili konji, ki so bili potrjeni v Csengeru. Manjkala so vzgana znamenja in namesto petletnih so bile 20 letne živali. Zvedenci so izjavili, da ni nobeden teh 83 konj vreden sto kron, a vendar jih je bilo veliko med njimi plačanih po 850 kron. Poslanec Huszar je nasteval nato nadaljna lopovstva satmarke policijskega glavarja, m. dr. tudi to, da si je dal plačevati od revnih galitskih beguncov, ki so bili nastanjeni v njegovem okraju po 40 v od osebe zato, da so smeli z ostalimi 50 v (begunci so dobivali po 90 v na dan) skrbeti za svoje prizivljanje. Begunci so mu to "kupčijo" sami ponudili; poprej jim je dajal famozni "poglar" podporo "in natura". Thankoczy je bil tudi v zvezi z zloglasnim Arkadijem Pasztorijem. Možakar "je bil bazijski menih brez imetja, ki je pred leti v satmarski županiji ustanovil neko božjo pot kot privatno podjetje in si je nakopičil na ta način veliko bogastvo. Arkadij Pasztori je bil v zadnjem času zelo osumljen zaradi vohunstva, toda bil je interniran šele pred kratkim po posredovanju vojaške oblasti v Nyiregyhazi. Pastori in Thankoczy sta delala skupne kupčije. Ko so se začele proti Thankoczyju kupičiti kazenske ovadbe, so bili budimpeštanski detektivni odposlani v Szatmar. Njihov prvi korak pa je bil, da so obvestili Thankoczyja, zakaj so prišli v Szatmar.

Hrvatska zastava na Reki.
"Novosti" z dne 9. junija poročajo iz Reke: Te dni so se vršili v Sušaku pri Reki nabori 18 in 43 do 50 letnih. Ob tej priliki so prišli iz Crkvenice naborniki v Reko. Imeli so seboj hrvaško zastavo. Na korzu jih je pričakoval oddelek reških stražnikov, ki so, ko so dobili ojačenje z golimi sabljami napadli nabornike ter jim odvzeli hrvaško zastavo. Ljudstvo pa se je zavzelo za nabornike in je pred magistratom burno zahtevalo, da se nabornikom zopet izroči hrvaško zastavo. To se je tudi po enopolnem pogajanju zgodilo. Ko so naborniki zopet imeli svoj zastavo, so se prepeljali narodne pesmi podali na Sušak. Reški magistrat je baje bil izdal odredbo, s katero se preprečuje v mestu nošenje hrvaških zastav in trakov, petje narodnih pesmi in vporabljanje godb. Pripomniti se še mora, da je bil izdan manifest cesarja, ob izbruhu vojne z Italijo samo v ogrskem in italijanskem jeziku, čeprav je, kakor znano pretežno večina reškega prebivalstva hrvaška. Sele 20. maja je izšel ta manifest na Reki tudi v hrvaškem jeziku. K temu pripominja zagrebška oficiozna "Hrvaška korespondenca": O dogodku na Reki se je poročalo tudi banu Skerkecu, ki se je živahno zanimal za ta dogodek. Konstatiralo se je, da se je ta obžalovanja vreden dogodek s hrvaško zastavo res zgodil. Banu pa se je obnememno zdelo, da se je to zgodilo v Sušaku, ki je bil takrat v rokah avstrijske vojske. Ban je nato dal ukaz, naj se v Sušaku ne sme pojaviti hrvaška zastava in da se ne sme peti narodnih pesmi. Ukaz je bil izdan 25. maja. Ban je tudi ukazal, naj se v Sušaku ne sme pojaviti hrvaška zastava in da se ne sme peti narodnih pesmi. Ukaz je bil izdan 25. maja. Ban je tudi ukazal, naj se v Sušaku ne sme pojaviti hrvaška zastava in da se ne sme peti narodnih pesmi. Ukaz je bil izdan 25. maja.

dek s hrvaško zastavo res zgodil. Banu pa se je obnememno zdelo, da se je to zgodilo v Sušaku, ki je bil takrat v rokah avstrijske vojske. Ban je nato dal ukaz, naj se v Sušaku ne sme pojaviti hrvaška zastava in da se ne sme peti narodnih pesmi. Ukaz je bil izdan 25. maja. Ban je tudi ukazal, naj se v Sušaku ne sme pojaviti hrvaška zastava in da se ne sme peti narodnih pesmi. Ukaz je bil izdan 25. maja.

Umrlj so v Ljubljani: — 1. junija: Karel Lenč, tovarniški uradnik, 28 let, Resljeva cesta 15. — 2. junija: Fran Gorše, gojenec deželnega vzgojevališča, 17 let, Poljanski nasip 52. — 3. junija: Angela Sinkovec, šiviljska vajenka, 15 let, Hrenova ulica 17. — Viktor Seifert, vrtnar, 35 let, Poljanski cesta 29. — Angela Masic, hči vpojenega železniškega strojevodje, 17 let, Vrhovčeva ulica 11. — Janez Gorenc, tesar-hiralec, 72 let, Radeckega cesta 9. — 4. junija: Adalbert Riha, stotnik 22. pešpolka, garnizijska bolnica.

Fantje na naboru. "Slov. Narod" piše: V sedanjih vojni smo imeli mnogokrat priliko opazovati fantje, ki so prišli na nabor. Ne mislimo govoriti o tistih, ki se s pišajo pripravljajo za vojno, dahi se človeku kar mijo stori, če vidi v tako resnih in težkih časih toliko pijanosti. A zapazilo se je še pri vsakem naboru, da naši fantje ne znajo več peti. Naši pesniki in skladatelji si ne morejo očitati, da so kdaj zapustili oblake in zagrešili kako pesem in skladbo, ki bi bila prodira v narod. Zadnjič enkrat smo slišali v Ljubljani prepevati madžarske vojaške. Noben človek jih ni razumel, a v njihovih pesmih je bilo toliko ognjevitosti, toliko bojne duha, da je ostrmel vsak, kdor jih je slišal. In peli so ubrano in lepo. Tudi smo pred nekaj časom v praškem "Času" čitali slovaško pesem, ki je bila zložena med sedajno vojno, pesem, ki je na vsakega bralca napravila največji vtis. Naši fantje takih pesmi nimajo. A sploh slišimo iz njihovih ust malokdaj ubrano petje, ampak se navadno le derejo. Se narodnih pesmi menda ne znajo več, ne besedila, ne napeva. Navadno tukaj tisto pijansko: "Pa mi jo zingamo, pa mi jo žagamo..." ali pa vzdihujejo: "Oj ta soldaški, hoben..." Edino, kar se še včasih sliši dobro zapeto, je hrvaška "Lepa naša domovina" in češka "Hej Slovani!" Pa če z nimamo umetnih pesmi in skladb, ki bi bile postale last naroda — kako da naši fantje še narodnih pesmi ne znajo več in ne poznajo več dobrih napevov? Kaj se na deželi petje žet nič več ne goji? E, kakdo neki bo pel v teh krvavih časih!

Alkohol Ivan Feldin, Ivan Arjan in Ivan Pilko so prišli 25. maja po naboru v Celju v Vojnik. Tam so popivali po različnih gostilnah in se končno med seboj sprli. Najprej so se klofotali, naposled pa je Feldin zagrabil nož in je svoja tovariša smrtnevarno poškodoval.

Umrlj je v Celovcu bivši meštini blagajnik velikiški in deželni poslanec Jožef Horner, star 77 let. Svoj čas je bil župan v Grebincu.

Obsojen podpolkovnik. Zeit poroča iz Grada: Tukajšnje vojno sodišče je obsodilo bivšega poveljnika nadomestnega kadulanskega polka št. 8 v Stašlavlju podpolkovnika vite-

za Ruthkowskega radi trpinčenja vojakov in poverjenj na tri leta teške ječe, na degradacijo za stražmojstra in na izgubo plemstva. Podpolkovnik stražmojster Semenko je bil istočasno obsojen na eno leto ječe in na degradacijo za ulana. **Jugoslovanska akademija** v Zagrebu. Na mesto umrlega profesorja T. Smičiklase je izvoljen za predsednika jugoslovanske akademije profesor dr. Tomo Maretič.

Umrlj je v Ljubljani v deželni bolnišnici Ivan Ullman, tovarniški uradnik.

V Ljubljani, na Resljevi cesti je umrla Antonija Toman, roj. Iher, vdova po kamnoseškem mojstru.

Zagoneten slučaj v deželnem vzgojevališču na Rakovniku. V sredo zvečer sta se strela gojenca deželnega vzgojevališča na Rakovniku, Gorše in Perko. Naenkrat se je zgrudil Gorše na tla ter je kratko nato umrl. Sodnijska preiskava bo dognala vzrok te nenadne smrti.

Zagonetna smrt. Iz Maribora je prispela vest, da je tamkaj ustrelil pri vojakih se nahajajoči ljubljanski trgovec Drogenik svojega tovariša, ljubljanskega trgovca Krivica. Drugo poročilo pravi, da je gosp. Krivic le teško ranjen.

Preki sod je bil razglašen tudi na Stajerskem, Koroskem, Tirolskem in Primorskem.

Ravnateljstvo državnih železnic v Trstu se je deloma preselilo v Wels na Gorenjem Avstrijskem.

Dalmatinski deželni odbor, deželno sodišče, finančna direkcija in pošto ter brojavno ravnateljstvo so se preselili iz Zadra v nekatere kraje dalmatinskega Zagorja.

Transporti ranjencev v Ljubljani. Od sobote do polnoči 5. junija se je pripeljalo v Ljubljano 70 ranjenih in bolnih vojakov iz italijanskega bojišča. V nedeljo ob 4. popoldne je bilo odposlanih iz Ljubljane v St. Vid 121 ranjenih vojakov. Od sobote popoldne pa do ponedeljka jutraj se je pripeljalo v Ljubljano 220 ranjenih in bolnih vojakov z jugozapada. Večina ranjenih in bolnih vojakov so spravili v novo pehotno vojašnico.

Za mrtvega proglašeni praporščak Ivan Zorc je naznanil svojim staršem, da je vjet v Perowskem v Turkestanu.

Skupna intervencija čeških poslancev na Dunaju. V sredo so prispeli na Dunaj poslanci: Rašin, Stanek, Choc in Smeral, kot zastopniki vseh čeških narodnih strank, da intervenirajo na merodajnih mestih v raznih važnih zadevah.

Poštna zveza so ustavljene s Kobaridom, Breginjem, Kanalom, Podbrdom, Starim selom, Robičem in Zago na Goriskem, ter s Pontabljem, Naborjetom, Žabnico, Ukovom in Lusnicno na Koroskem.

Naši fantje v ognju. Tu podajamo po poročilu zdravnika dr. J. Demšarja seznam padlih teško ranjenih in pogrešanih lovcev 7. lovskega bataljona 3. stotnije, pri pomočnem boju pri K.... Za štiri je gotovo, da so padli od pogrešanih pa se ne ve, koliko jih je padlo, koliko prišlo v vjetništvo (ranjenih in zdravih); splošno je mnenje, da jih je večina padla, ker sta bila nasprotnika skrajno razljubljena. Sorodniki bodo pač morali počakati obvestil iz Rusije. — Padli so: podlovec Jakolič Franc, Železniki, strel v prsih in sence; lovec Turk Josip, doma? strel v prsi; črnovojnik Rink, Šebrelje, Tolmin, strel v prsi; lovec Perne Anton, Predvor, Kranj, strel v glavo. — Teško in lahko ranjenih je bilo 24, med temi prav teško; lovec Selan Josip, rojen 1894, strel v trebuh; lovec Boznik Josip, roj. 1889, strel skozi glavo; p. v. Kocijan Ivan, rana raztrganina v leva pleča. — Pogrešani: čelovec Zemljic Franc, patr. vodja Logar Nikolaj, patr. vodja Schweiger Josip, lovci: Turk Ivan, Gregorič Ignacij, Gruđen Ivan, Hraštnik Karel, Janež Edvard, Kumar Franc, Peterka Dominik, Ramovš Ivan, Šuštar Ivan, Stare Andrej, Legorič Martin, Povirk Andrej, Povšin Valentin, Simčič Ludvik, Sodlar Ivan, Simončič Ivan, Ska-

rabolj Franc, Šesler Robert, Skofic Blaž, Tomažin Alojzij, Zupančič Josip, Sorli Filip, Slabšek Ivan, Skubic Franc, Stele Matej, Malbovrh Pavel, Zupančič Martin, Bučar Franc, Bučinel Franc, Dernovšek Miha, Franko Anton, Ivanič Ivan, Križmanič Franc, Lora Alojzij, Logar Ivan, Markovič Anton, Nanut Josip, Leštar Rihard, Stak Josip, Sadar Josip, Verbič Seb., Suhadolnik Jakob, Makše Josip, Galtar Karel, Smolec Franc, Bratina Anton, Jež Al., Rabič Blaž, Lazar Josip, Pintar Miha, Božič Ivan, Kovačič Franc, Peternej Anton, Hoge Rudolf, Savle Franc, Bedenk Anton, Dime Franc, Debeljak Franc, Centa Ivan, Gnidovec Alojzij, Kranjc Josip, Kralj Alojzij, Kastelic Franc, Kresel Lovrenc, Mamec Leopold, Pugal Josip, Močnik Franc, Martinšek Martin, Račič Miha, Čiznar Anton, Strniša Ivan, Sluga Anton, Strmole Ignacij, Meštek Josip.

Naznanilo.
Vsem cenjenim odjemalcem, kateri niste plačali zadnji čas davkov, naznanjam, da je zadnji čas do 20. julija. Glejte da plačate; ako nimate časa, prinesite k meni, kadar hočete, in bom jaz odračunal za vas, kakor sem že za druge, ki so kupili od mene posestva. John Zulich, prodajalec hiš in zemljišč in trgovin, 1376 Marquette St. ravno za banko (57)

Odda se soba za enega fanta. 1308 E. 55th St. (57)

Dober konj, vreden \$100 se proda. 1172 Norwood Rd. (58)

Dve sobi se dajo v najem, brez hrane. 6021 Glass ave. (58)

Delo dobijo dekleta ali ženske, ki znajo slovensko in angleško. E. A. Reimer & Co. 3423 St. Clair ave.

Lepo stanovanje, 5 sob, poceni se odda v najem. Vse nanovo očiščeno. Closet zraven. 6020 St. Clair Ave. (58)

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.
Se priporoča Slovincem v obilen obisk. Točna postrežba. Vedno sveže pijače.

Jako lepa hiša, po prav nizki ceni, se proda z lotom zajedno na 1119 E. 72nd St. Se mora hitro prodati (56)

Pred dvema letoma so clevelandске banke primorale človeka, ako je bil banki kaj dolžan, da se je moral dati zavarovati skozi banko. Zatorej so me prav lahko odpravili slovenski posestniki s tem vzrokom, da morajo tako storiti, kakor banka zahteva. Ali sedaj ni več tako, ampak banka vam piše dopisnico, 30 dni predno poteče vaša stara zavarovalnica, da do istega dne prinesete novo zavarovalnico s pripombo, da mora biti ista od zanesljive družbe. Moje police so zanesljive, zatorej kadar dobite tako dopisnico, pošljite jo meni in drugo je moja skrb, plačate kadar je za vas najbolj ugoden čas. Ne pozabite, da prodajam hiše in istotako za menjam vaše hišo za kmetijo.

JOSIP KOS,
15406 Calcutta ave.

POUK v angleščini in ispolnjen je potom dopisovanja. V Clevelandu tudi s privatnim učiteljem. Denar, ki se štrjuje za samo izobrazbo, je najboljše naložen, in ne vama ga na kriza ne vojna. Pišite za poslanja na SLOV. K. SOLA.
6119 St. Clair ave. (48)
CLEVELAND, OHIO.

HAROLD E. EMBERICH,
javni notar in zastopnik za zavarovalnico proti ognju. Prodaja zemljišče in lotov. Preskrbi posojila. Tel. Wood 58, Bell Eddy 3678 J. stanovanje: 16205 St. Clair ave.
Collinwood Sta. Cleveland, O.

Bell East 2377 W. Cuy. Central 6678 R. — Plin in Kisik. Uradne ure od 9—12, in od 1—5. Ponedeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8.

Dr. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik
Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (23-46)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

FRANK BRICELJ,
6026 St. Clair Ave.
Expresman.
Prevažam pohištvo in vsa kovrstne stvari. Postrežba točna in zanesljiva.
Tel. Princeton 1982 L.

POZORI!
Pomlad je tu, treba je popraviti, kar je uničila zima pri gospodarskih poslojih. Priporočam se za vsakovrstna popravila in nova dela. Oglasite se sedaj, ker čas je ugoden. Delo izvršim v zadovoljnost vseh.

FRANK HOČEVAR,
Stavbenik.
1099 E. 64th St. (66)

COLLINWOOD, O.

Priredil bom razprodajo za samo 5 dni, in sicer 12-13-14-15 in 16. julija. Sedaj bom nudil najnižje cene, kar smo jih še kdaj imeli. Čevlji vredni \$5, sedaj \$3.00, čevlji vredni \$3.00, sedaj \$2.00, čevlji vredni \$2.00, sedaj 50c.

Obleke za dečke od 5-18 let, vredne \$7.00, sedaj samo \$2.00. Ženske bluze vredne \$2.50, sedaj \$1.50. Bluze vredne \$1.50, sedaj 50c. Blago na jarde polovična cena. Za obilen obisk se priporočam. (56)

JOSIP KOS,
15406 Calcutta ave.

Glejte, da ne dobite ponaredb, ki niso nič vredne zahtevajte pravi Palm Expeller s sidro znamko, kot jo vidite tukaj. 25c in 50c po lekarnah in naravnost od F. A. RICHTER CO.
74-80 Washington Street
New York, N. Y.

Soba za eno ali dve dekleti se da v najem. 1376 E. 41st st. (56)

FINO VINO
vedno dobite pri Jos. Kozelu. Belo, niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Jos. Kozely, 4734 Hamilton ave.

POZORI!
Vsem rojakom, posebno pa društvenim bratom naznanjam, da sem se preselil iz 6011 Bonna ave. na 1197 E. 61st St. Rokaji so prošeni, da se obrnejo na ta naslov, kadar kaj potrebujejo. John Pekolj, 1197 East 61st St. (56)

L. Skok,
4118 St. Clair Avenue.
Prvi in edini slovenski klepar in strešni krovec in barvar hiš.
Vsako delo garantirano. Nizke cene.

Iščem žensko, ki je vajena gospodinjstvu. Dobi službo takoj. 1191 E. 61st St. (57)

Dva fanta se sprejemata na stanovanje in hrano. 5920 Prosser ave. (57)

Jako dobro pohištvo za štiri sobe se proda po nizki ceni. 2032 W. 105th St. (56)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK,
Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.
Govori se slovensko in hrvaško. Točna postrežba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvaško.
Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 svečer
Telefon urada: East 408 J.
Telefon stanovanja: Eddy 1856 M.

Cuy. Central 5848 R.

G. TRAVNIKAR & J. JARC,
Slovenska javna notarja

Slav. slovenskemu občinstvu naznanjava, da sva otvorila nov urad na 5600 St. Clair ulici, kjer bodeva izdelovala vsa v notarski posel spadajoča dela. Poleg tega pa bodeva kupovala in prodajala lote in hiše. Vsa dela, kakor prepla zemljišča ali hiše, vpis (mortgage), pogodbe, pooblastila za tukaj ali staro domovino, se izgotovijo v pisarni; za pošteno in solidno delo se jamči. Zavarujeta poslojta vsake vrste proti ognju ali nesreči, kakor tudi hišno opremo, hleve, avtomobile in velika stekla v izložbah. Posredujeva za vsakega, ki ima opraviti z sodnijo. — Priporočava se slovenskemu občinstvu in obljubujeta, da bodeva za vsakega storila, kar bo v naših močeh.

5600 ST. CLAIR AVE.
Rep.: G. Travnikar, 1357 East 55th St
Res.: Jos. Jarc, 1358 Marquette St.

CHARLES ARMBRUSTER
MESNICA PRVE VRSTE
NAJBOLJŠE SVEZE IN PREKAJENO MESO.
6112 ST. CLAIR AVE.

Pravi starokrajski brinjeverc
Cena 6 steklenic \$6.50
Cena 12 steklenic \$13.00

Čista slivovka kuhana iz pravih češpelj. Cena 6 steklenic \$6.50
Cena 12 steklenic \$13.00

Imamo najfinejši tropinjec in droznik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75

Pristna rudača ohioška vina
Galona 50, 55, 60 in 65c

Katavba in Delavare vino 80 in 85c gal.

Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25 gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sed brezplačen. Te cene so samo za na debelo. Naročilu naj se priloži denar in natančni naslov.

The Ohio Brandy Distilling Co.
Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.
6102-04 St. Clair Ave. - Cleveland, O.

"VELIKA PONUDBA"
Spratki del Nibor Bostonske Vredne Inc. v gostini. Celi kupon vredni 1 centa v gostini.
NEBO
Celi kupon in spratki deli Bostonske Vredne Inc. v gostini. Celi kupon vredni 1 centa v gostini.
Celi kupon in spratki deli Bostonske Vredne Inc. v gostini. Celi kupon vredni 1 centa v gostini.

OBRESTI
SE ZAČNEJO VSAK DAN
VLOŽITE DENAR NA
LAKE SHORE BANK
in po pravih plačemo do dneva, ko potegnemo denar ven
4%
St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

Guenthers Sloven. Lekarna,
Addison Rd. vogal St. Clair Ave.
Vaš doktor ve
in vam pove, da če ni njegov recepti natančno narejen in od najkvalitetnejših zdravil, da vas ne more zdraviti.
Vsi zdravniški recepti morajo priti v našo lekarno, kjer bodejo izdelani natančno po želji zdravnikov. Imamo tudi popolno zalogo gumijskih predmetov, toaletnih potrebščin, čilov, ciglov in sladsthorja.

Naprodaj je hiša za 2 druž., nova, škrjela streha, velik lot, blizu Gordon parka. Vprašajte pri **JOHN SCHUDEL,** 7402 St. Clair ave. (56)

Cuy. Central 6026 W.

"MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".

SPISAL DUMAS - LE PRINCE.

"Toda brigalo te bo tvoje življenje, prijatelj Vampa! Pri meni sledi dejanje hitro za besedo. Saj vidiš, da sem oborožen —"

"In jaz?"

"Ti? — Saj vidiš, da nisi oborožen."

"Prisluškoval si!" mrmlja Vampa divji, ko skuša na zunanaj pokazati mir, da se je zdaj spomnil na svarilo, katero je dobil od maestra Pastrinija v hotelu.

"Četudi sem brez orožja," reče Vampa, "pa kljub temu prihitim na pomoč dvajset mož ob prvem klicu. Ti bodejo izvršili vsa moja povelja."

Benedetto se pa zaničljivo zasmije ter odvrne: "Le poskusiti!"

Nehote se Vampa strese. Konečno pa se zopet ohrabri in zakliče Benedetto: "Lopov!"

Glasi smeh Benedetto sledi tem besedam. Benedetto se je smejal kot človek, ki se norčuje nad nedolžno jezo otroka.

"Lopov, da lopov si!" reče Benedetto. "Usmiljenja si vreden, ker si se dal zapeljati od svoje strasti, ne da bi kaj videl ali slišal, kar se je okoli tebe godilo. Vampa, ni ti znano, da jaz vem vse. Brez orožja si in sam v tem poslopiju. Nobene druge družbe nimaš kot žrtev tvoje pohotnosti. Od trenutka, ko si stopil v te pozemeljske prostore, sem čakal na priliko, da se ti pokažem, da ti kot roparju mrtvih teles vzamem mrtvaški prt. Slišal sem strele tvojih pištol, in šele potem sem stopil navzdol, kajti zmaj ni imel več zob in ni mogel več grizeti. Mogoče ti ostane še bodalo — toda v čevli te pištole imam dve dobri krogli, da te podere na tla, če se dvigneš nad mene! Na noge, Vampa! Prihrani mi trud, da te oropam z lastnimi rokami, ali z drugimi besedami, prihrani si oni mali del življenja, ki ga še nosiš v sebi. Vem, da si se polastil vsega denarja, kar ste ga imeh v skupni blaginji. Ta denar zahtevam, dvojega ne. Vampa, daj mi tvoj pas ali življenje!"

"Izdajalec!" zakriči Vampa.

"Ti veš bolje kot jaz, kaj to pomeni. — Jaz ne delam družega, nič več nič manj kot kar si ti že tisočkrat storil: Oropati te hočem. — Hitro, Vampa! Brez odlašanja. Denar ali življenje!"

"Toda jaz nimam denarja."

"Vampa — Vampa!"

"Čuj!" reče Vampa, ko poln obupa pogleda okoli sebe, "ti si oni Francoz, ki me je izdal rimski policiji. Torej veš, da je tudi meni vse znano. Benedetto, ti me hočeš oropati in potem prodati. Kje je tvoja vera? Kakšna nova šola zločina je, kateri pripadaš ti? Odkod prihajaš brezvestni izdajalski demon, ki imaš toliko izdajstva v sebi? O, spominjam se, da sem mnogo potnikov izropal, celo mnogo sem jih umoril — izvrševal sem raznovrstne zločine, toda — nikdar nisem nikogar izdajalsko oropal."

"Kaj mi pridigaš! — Čuj, Vampa, dovolj imam tega. Povem ti, da ne vem, kaj misliš z besedami, da sem prodal tvojo glavo. — Jaz ne trgujem z glavami. Hitro, udaj se v svojo usodo, kajti ti sam si pripravil sebi usodo, v kateri se sedaj nahajaš. Zapeljan od svoje strasti in blaznosti, si dirjal od kraja do kraja dokler nisi prišel sem na Campi Lugentes; naj tečejo sedaj tvoje solze na skrivnostno zemljo, na kateri stojiš. Trpi, kajti vrsta je prišla na tebe, kakor sem imel tudi jaz svoje trpljenje. Siromak bodeš tem boljše za tvojo dušo. Hodil boš od vrat do vrat, od hiše do hiše, iz ulice v ulico in prosil miloščino! — Vampa, vse to bo v korist tvojega

zveličanja."

Vampa se zgane kot bi hotel v divji blaznosti planiti na Benedetto, toda slednji dvigne pistolo proti njegovim prsom, in Vampa je bil prisiljen ostati na mestu in poslušati, kar mu govori sin Villeforta.

"Jaz," nadaljuje Benedetto, "hočem oropati roparja, in zato dobim več odpuščanj kot morem kdaj imeti grehov. Sicer pa, Vampa, ne zubljava časa. Denar ali življenje! Ti veš kaj pomenijo te besede, ker v tej stroki si mojster."

"In kdo mi garantira, da me ne umoriš, ko ti izročim svoj denar?"

"Lahko bi te že umoril, če bi hotel, in to grožnjo tudi spolnem, če še eno minuto odlašam."

"Dobro torej: naj bo! Pridi bližje!"

"Položi, kar imaš na mramornato mizo poleg tvoje žrtve, potem se pa odstrani. — Ah, Evgenija!" nadaljuje Benedetto "tudi ti si doživela bridko sramoto! Ti, ki si se odpovedala varstvu svoje matere in se sama podala v vrtnice življenja. — Evgenija, če tvoje spanje ni smrtno, trpi, kajti trpljenje si zaslužila."

Vampa, ki je odložil svoj pas z denarji na mizo, stopi nekaj korakov nazaj. Benedetto pobere denar in ga spravi.

Rimski bandit je ostro opazoval vsak gibljeje Benedetto z namenom, da bi ga nepričakovano napadel; toda slednji niti za trenutek ni obrnil pogleda od Vampe, in ko je spravi denar, se polagoma odstrani proti izhodu in vzame s seboj tudi bakljo, tako da je Vampa znova ostal v temi.

Vampa pade na kolena poleg Evgenije in si puli lase. Benedetto pa je medtem prišel do izhoda, kjer ga je čakalo deset do dvanajst oboroženih mož. Nekoliko naprej pa je čakal oddelek konjenikov.

"Signor," reče Benedetto enemu izmed mož, "bandit je sam."

"Ali ste ga videli?"

"Da."

Potem se pa umaknejo vsi v grmovje, in tu nadaljujejo pogovor.

"Signor," reče Benedetto, "brez dvoma sem skazal Rimu velikansko uslugo. Vseeno pa mislim, da me ne bode spuščal, razven da me spremlja nekaj vaših vojakov, da si policija nima nobenega vzroka, da bi me sumičila. Sicer sem pa že dobil plačilo, ki je bilo razpisano na glavo bandita, in to zadostuje."

"Kaj hočete s tem reči?"

"Dam vam četrti del svote, katero sem prejel, in naznanite na pristojnem mestu, da sem pobegnil v katakombah."

"Vaš strah mora imeti pač svoj vzrok. — Ker pa želite, da se v nadalje izognete vsakemu stiku s policijo, morate pač imeti kaj na vesti. Izročite mi torej četrtino svote, katero ste prejeli, ne raditega, da bi pozabili na svoje dolžnosti, pač pa zato, ker vas izpustim. Lahko pa vam rečem, da se je glasilo moje povelje, da vas takoj izpustim, kakor hitro smo se polastili Vampe."

Benedetto zakolne, potem pa stisne policijskemu agentu zavitek v roke.

"Ali je to zlato?"

"Prepričajte se!"

"Dobro. Čakajte še trenutek, da se polastimo Vampe. Potem pa lahko odidete."

[Policijski uradnik se vrne k svojim ljudem, katerim da povelje: "Prižgite baklje in stopite navzdol. Halo, tovarisi, na delo!"]

Baklje zableste, in kavalerja se približa vходу. Policisti potegnejo sablje in stopijo navzdol.

Strašen krik, blazen, divji, grozen krik se oglasi nekaj trenutkov pozneje v podzemeljskem hodniku.

"Ali čujete?"

"Da."

"To je rjovenje leva, ki pada v smrtnem boju. To je razvpiti Luigi Vampa, ki se nahaja sedaj v oblasti rimske justice."

"Pojdite. Prosti ste!"

Sin Villeforta zgine v temi.

VI. POGLAVJE.

Popolnost in pravica Boga

Vampa, bandit, ki je toliko časa vznemirjal rimsko okolico, je bil sedaj vjet, in bi moral prejeti plačilo za svoje dolgotrajne zločine.

Niti en sam glas v celem Rimu se ni javil v njegovo korist, in človek, ki je bil vedno gluhaš, ni napravil svojih žrtvam, kataga niso omečile bolečine smrti izročeni, je z grozo opazoval, kako se pripravljajo zanj oder, na katerem mu odsekajo glavo.

Takoj ko so policijski agenti udrili v podzemeljske prostore v katakombah sv. Sebastijana, je Vampa izustil oni grozni krik, na katerega je Benedetto odgovoril samo z nasmehom. Vampa je sklenil kolikor mogoče dragoceno prodati svojo kožo, toda kmalu je spoznal, da se mu ni mogoče boriti samemu proti osim dobro oboroženim ljudem. Predal se je torej, prijeli so ga, zvezali in odpeljali.

Vampa je vedel kakšna usoda ga čaka. Na sredi Piazza del Popolo postavijo rabeljski oder rabelj v rudeči obleki pride s sekuro in mu odseka glavo. Mnogi naokoli pa bo odobravala njegovo smrt.

Nihče ga ni mogel rešiti. Prijatelji? Teh ni imel.

Njegovo temno lice se še enkrat ozre proti prostoru, kjer leži truplo Evgenije; grenak nasmeh se mu pojavi na licu, in iz njegovega pogleda, mračnega in otopelega, se je jasno čitala kletev one ure, ko je to žensko prvič zagledal.

Dočim so bandita v vojaškem spremstvu peljali v Rim, je pa jahal sin Villeforta ven iz Rima, in kmalu dospel do male ville barona Danglarsa.

V temi pojsče držaj zvonca, potem pa močno potegne. Kmalu se prikaže služabnik, ki vpraša po njegovih željah.

"Pravkar se je naredil dan."

"Povejte gospodu baronu, da sem prišel sem, da mu naznam, in tako važne stvari. Ha! Upam, da me ne bode pustili čakati zunaj teh vrat."

"Oprostite, signor, toda dobil sem izrecno povelje, da odprem samo neki jako poznani osebi; da, po mojem mnenju ekselena v tem trenutku sploh ne bo sprejel nobenega tučja; bodite torej tako uljudni in povejte mi svoje ime."

"Četudi bi povedal svoje ime, bi me vseeno imeli za tučja; povejte pa gospodu baronu, da sem policijski uradnik, ki želi dobiti nekaj pojasnil o neki osebi, kateri se je nesreča pripetila nocoj. Gospoda barona bodejo novice na vsak način močno zanimale."

Služabnik odide in Benedetto čaka.

Luiza d' Armilly celo noč ni mogla zatisniti očesa; pri najmanjšem šumu se je stresla in mislila, da sliši krik svoje prijateljice, ki domi v temni noči. Tisoče različnih mislij ji roji po glavi; njeno srce je nemirno bilo, glas ji je zamiral na ustnicah, sapa ji je odrekla, kot da bi zrak ne mogel več prihajati v njena pljuča.

Baron je bil močno žalosten, ker so mu odpeljali hčerko, toda kljub svoji žalosti je mirno zaspal. Luiza d' Armilly je bila torej prva, ki je zvedela, da se nahaja tuje pred vratmi.

Barona niso hoteli buditi.

Ko zasliši Luiza besedo "policijski uradnik", se ji oči posvetijo od veselja. Menila je, da so ljudje, ki so se nahajali blizu voza, slišali krik Evgenije ter naznanili policiji, ki je voz ustavila. Tako je bila najbrž tudi Evgenija rešena.

Luiza hiti sama v sobo barona in ga zbudi, ko je še predala slugi povelje, da spusti policijskega uradnika v vilo.

Baron skoči s postelje, in ko zve o nepričakanem, toda zaželjenem obisku policista, se napoti takoj po stopnjicah navzdol.

Ko je zapustila Luiza sobo barona, je hitela navzdol, trdno prepričana, da se skrrije za vrata in bo poslušala vsako besedo, katero spregovori policijski uradnik. Toda v največje svoje začudenje zama gleda po dvorani, kajti slednja je bila prazna. Vpraša torej služabnika, če je policist vstopil ali ne, in ko ji zatrdijo, da se nahaja v vili, gre še enkrat pogledat v dvorano, toda nikogar ni tu.

Medtem pa je baron korakal po stopnjicah navzdol, ko ga ustavi neki znani glas.

"Priznati moram, gospod baron," reče nezpanec, "da ste sihu dolgočasni."

Baron se hitro obrne, da ošteje človeka, ki se drzne njega psovati, toda namesto govora pride le zategnjen klic strahu iz njegovih ust.

Pred seboj je zagledal Benedetto.

"Vi tu?" vpraša. "Kako ste pa prišli v vilo? Soba vendar nima drugih vrat kot ta."

"Pozabili ste menda, da najde mrtvaška roka v temi vrata, ki so vsem drugim nevidna."

"Vi se šaljite, gospod! — Povejte mi bolj natančno, kako ste prišli sem noter? — Kakšen vzrok imate, da kršite moje hišne pravice? Govorite ali pa pokličem na pomoč."

"Popolnoma nepotrebno je klicati na pomoč, ker nihče vam neče ničesar žalega. Če ne bi prišel z dobrim namenom k vam, tedaj bi vam že zdavnaj lahko povzročil sitnosti."

"Toda kaj hočete vendar? — Kako ste prišli sem?" vpraša baron znova, ker se ni mogel pomiriti.

"Odgovoril bom le na prvo vprašanje, in upam, da se bodeva kmalu razumela. Zaprite vrata, gospod baron, sicer je mogoče, da naju kdo posluša."

"Toda mene pričakujejo spodaj! — Mogoče ne veste, o ne, najbrž vam je znano —"

"Znano mi je vse, g. baron. Ukradli so gospico Evgenijo. — Vašemu prijatelju Vampi se imate zahvaliti za ta viteški čin."

"Mojemu prijatelju?"

"Ponudil vam je denar in vi ste ga vzeli."

"Jaz?"

"Da, vi. — Kaj ste pa pričakovali od bandita, od katerega ste prejeli denar in imeli v istem času pri sebi lepo hčerko? — Meni se zdi, da so vam bolj znane številke kakor pa ljudje."

"Česar jaz ne morem razumeti so ljudje, ki ne govorijo jasno. — Vi ste že eden izmed njih."

"Povedati vam hočem torej vse. Najprvo pa zaprite vrata."

"Pojdite raje z menoj in počakajte, da se pogovorim z nekim policijskim agentom, ki me je obiskal in mi bo najbrž povedal kaj podrobnosti o moji hčerki Evgeniji. Ha! Življenje signora Vampa je sedaj v moji roki."

"To so bajke, gospod baron! Če ste kaj razumen človek, vam svetujem, da se kolikor mogoče ogiblje policije."

"Zakaj pa?"

"Radi instinkta."

"Kaj hočete s tem reči?"

"Po slednjih besedah baron prebledi in hitro obrne ključ v ključavnici."

"Dobro, dobro, gospod baron, tako je pametno. Sedaj pa pridite bližje in poslušajte me."

V tem trenutku nekdo lahno potrka na vrata in začuje se glas Luize:

"Gospod Danglars?"

Baron hoče odgovoriti, toda Benedetto mu namigne naj molči.

"Gospod Danglars! Kakšne skrivnosti imate v tej sobi! — Ah, kako me strašite," toži zunanaj Luiza.

Ko gospica d' Armilly vidi, da ji nihče ne odgovori, se poda zopet navzgor, in nekaj minut pozneje se je čulo, da je klicala služabnika.

"Gospod baron", reče Benedetto, "meni je znano vse. Vampa so pravkar zaprli; povedal je, da je bil tu, imenoval je vaše ime, in znano vam mora biti, da justica ne bo pustila človeka pri miru, v katerega hiši je eno samo noč Vampa prenočil."

[Debele potne kaplje se pojavijo na obrazu gospoda Danglarsa.

"In torej?" vpraša ves prestrašen, ko se boječe ozre proti vratom.

"No torej? — Stvar je prav enostavna," odvrne Benedetto

hladnokrvno. "Kakor hitro sem čul o tem dogodku, sem hitel sem, da vam vse naznam."

"Toda kaj naj storim?" vpraša baron z vedno naraščajočim nemirom.

"Malo pameti imate v glavi, gospod baron."

"Gotovo, moj dragi prijatelj, potrditi vam moram. Toda včasih se zgode stvari, ki pridejo tako naglo na nas, da ne vemo pri čem smo. Kljub temu pa spoznam, da ne smem zgubiti nobenega časa."

"Kaj ste storili v Parizu, ko ste spoznali svoj težavni položaj in ogromni deficit v vaših knjigah?"

"Ha! — Vi mi odpirate oči — dočim je uradnik zaklada za sirote in udove pričakoval svojih pet milijonov, sem se jaz rešil z begom."

"In kaj hočete sedaj? Dočim čaka policijski uradnik na vas"

tam spodaj, recite vi tej hiši zbogom in pobegnite."

"To je ravno, na kar sem se danes mislil, toda kaj je pot za beg?"

"Pokazati vam ga hočem."

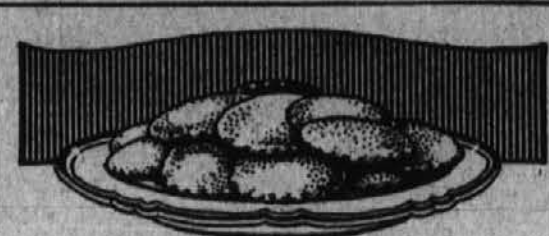
"Vaša častna beseda?" vpraša baron z nezaupljivim glasom.

"Prisegam vam, toda požurite se! V nekaj minutah lahko razbijejo vrata. Dan prihaja, in kmalu se ne bode mogli več rešiti."

"Ha, prokleti Vampa!" mrmlja baron, ko gre k svoji pisalni mizi in pogleda pri svetlobi sveče na prostor, kjer je imel skrit svoj denar.

"Pustite malenkost kjer je," reče Benedetto: "jaz imam denarja dovolj in ga hočem tudi vam posoditi."

Dalje prihodnjič.

Poskusite te piškote!

3 jajca, 1 1/2 čaja sladkorja, ena čaja masla in malo smetane, 4 velike žlice vode, 2 žlici baking powder, Aristos moka, 1 žlička dišav.

ARISTOS FLOUR

To je en sam recept izmed mnogih iz Aristos kuharskih knjig.

VAM POSALJEMO KNJIGO ZASTOŽI. S. Sheinbart, 5309 St. Clair Ave.

THE SOUTHWESTERN MILLING CO., INC., KANSAS CITY, MO.

This trade mark on every sack

Navadna napaka.

Tisoče Amerikancev trpi na prebavljalnih organih, kar povzroča zaprtje in druge neprijetne posledice. Večina teh trpečih dela isto napako to je, rabijo razne pilule in razna čistilna zdravila, ne da bi prej preiskali, če ta zdravila kaj koristijo ali škodijo. Vsako čistilno sredstvo, ki povzroči, da je telo slabo ali ga navaja k neprestani rabi drož, je škodljivo. Če trpite na zaprtju, rabite sredstvo, ki vam ne bo samo olajšalo položaja, pač v istem času utrdi prebavljalne organe. Tako sredstvo je:

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

NAREJENO JE IZ RUDEČEGA VINA IN ZDRAVILNIH ZELIŠČ, JE ODVAJALNO, ZDRAVILNO IN AROMATIČNO, IN DAJE OLAJŠBO V SLUČAJU

zaprtja, posledicah zaprtja, neprebavnosti, napetosti, bolečin v odvajalnih organih, želočnih boleznih, nervoznosti in slabosti.

Uspeh tega zdravila je velik pri boleznih, ki izvirajo od zaprtja in splošne slabosti. Rabi naj se pri prvem pojavu nerednosti prebavljalnih organov.

CENA \$1.00.

PO LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Če vas nadleguje revmatizem ali nevralgicne bolečine, poskusite Trinerjev liniment. Da takojšino olajšbo. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.